Nro 198
D. 21. Sierpnia.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1826.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Zwycięztwo odniesione przez Fitleia 1649.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

Do dzisieyszego Kurjera dołącza się oddzielnie drukowane, Ogłoszenie preoumeraty na dzieło pod tytułem: *Opisanie żałobnego obchodu po wiecznej pamięci* **N. Cesarzu ALEXANDRZE I.** *Królu Polskim, odbytego uroczyście w Warszawie w miesiącu Kwietniu r.* 18:6.

JW. *Makarowicz*, Ces: Ros: Radca Koleg-ski, Konsul Jlny N. Pana w *Gdańsku*, ofiarował w darze dla publicznej narodowej bibljoteki 220 tomów dzieł rozmaitych, a powiększej części dawnych polskich; między niemi są 3 bardzo rzadkie dziełka Balcera *Łabęckiego* drukowane w *Lubczu* r. 1638. (*M.*)

W dniu 9 b. m. zakończyła pełne cnot życie W. Józefa z Makowskich *Rutkowska* Dama Dozoru Pensji i Szkół wyższych płci żeńskiej w stolicy, przeżywszy 65 lat wieku swego. Zaproszona od Magistratury czuwaiącej nad wychowaniem publicznem na Eforkę Jnstytutów żeńskich, ciągle przez lat 15 sprawowała ten urząd z prawdziwem poświęceniem się i gorliwością. W dopełnianiu tej obywatelskiej posługi ujmowała swoią słodyczą, przewodniczyła rostropnością, troskliwie czuwała nad kształceniem umysłów Uczennic bliższej swoiej opiece poruczonych, ożywiała w nich zamiłowanie pracy, zaszczepiała i gruntowała cnoty domowe, wystawiała wzory przymiotów i rządności, której sama oraz pięknym była obrazem. Utwierdzona w zasadach wiary Swiętej zawsze była przeniknione iej ważnością, a będąc gruntownie przeświadczoną że iedna tylko Religja wśród krętych manowców życia ludzkiego bezpieczną nas prowadzi drogą, przykładnie bo na łonie religji zgasła, unosząc z sobą żal i błogosławieństwo rodziców, których dzieciom przewodniczyła, z macierzyńską zawsze troskliwością. Bliższe szczegóły iej rozrzewniaiącego zgonu nieprzestaną być buduiącym przykładem dla młodzieży. Na kilka chwil przed rozstaniem się z tem życiem, wezwawszy wnuków swoich, udzieliła im ostatnie błogosławieństwo mówiąc: ,,Oby święte zasady religji i prawdziwa poczciwość były zawsze podstawą życia waszego, a te będą rzeczywistem uszczęśliwieniem, prawdziwą zaś pociechą przy śmierci, której i ia teraz kosztuię.'' Oświadczyła iż wszystkim z serca przebacza, chociażby nawet dopuścili się kiedy iakiej niewdzięczności, prosząc nawzaiem aby iej dla miłości Boskiej wszelkie urazy darowali. Nie długo pożegnawszy się z otaczaiącemi ią, i podziękowawszy za czułę starania w chorobie około niej podjęte, spokojnie Bogu ducha oddała, będąc w domowem pożyciu przystępną dla nieszczęśliwych, posiadaiącą miłość i zaufanie osób, z któremi związkami przyiaźni i pokrewieństwa była połączoną.

Sławne dzieło: Histoire de la décadence et de la chute de l'empire romain, traduite de l'anglais d'Edonard Gibbon, par Guizot. w 13 Tomach in 8. znajduie się w Księgarni A. *Brze-*

ziny. Cena złp: 210.

Właściciele *Instytutu Wód mineralnych sztucznych* maią honor Przeświet: Publiczności donieść, iż Instytut pomieniony od *połowy* przyszłego miesiąca *Września* otwartym iesz-cze zostanie, oraz że od dnia 21 *Sierpnia* wydawanie wód o godzinie w pół do 6tej rozpoczynać się będzie.

Z Wąchocka d. 7 Sierpnia. — W dniach 28, 29 i 30 z.m. odbył się w Szkole wydziałowej *Wąchockiej* Popis publiczny uczniów pod prezydencją W. *Leopolda Domańskiego* Kommisarza Obwodu Opatowskiego, Kawalera Orderu S. Stanisława, w obecności W. Kuratora Szkół Wtwa Sandomierskiego, Władzy municypalnej, Szanownych Urzędników Górnictwa kraiowego, i innych licznie zgromadzonych gości. Po rozdaniu nagród i świadectw pochwały, przemówił W. Prezyduiący uprzejmie i z przekonaniem do Uczniów, zachęcaiąc ich do usilnego przykładania się do nauk i obyczajności, oraz zgromadzeniu Nauczycieli swe oświadczył zadowolnienie. Przymówili się potem Kurator Szkół Wtwa Sandomierskiego i Rektor Szkoły, obadwa stosownie do urzędowania swego. Nakoniec udano się do Swiątyni Pańskiej, gdzie po odśpiewanym Hymnie S. *Ambrożego* udzielono Uczniom benedykcją i aspersją. *Otrzymali nagrody w książkach.* W klassie I. *Pancer* Franc:, *Poniński* Hipolit, *Kański* Stanis: W klassie II. *Swięchowski* Walen:, *Brickner* Józef. W klassie V. *Jaśkowski* Nepomucen. *Otrzymali świadectwa pochwały.* W klassie I. *Gawlikowski* Józ:, *Innemann* Ant: W klassie II. *Zieliński* Jan. W klassie III. *Tymiński* Józef. *Włoszczewski* Sylwe:. W klassie IV. *Piegłowski* Wincenty.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

z *Anglji.*

Według odebranych ostatnich wiadomości, miał *Lord Strangfort* Poseł Angiels: w *Stambule*, wzbraniać się przyiąć nową straż w miejsce *Janczarów* domowych do swego pałacu, gdyż obawiał się, iż ieżeli wyda władzy *tureckiej* tych ludzi, których wierność dotąd iescze chwali, niezawodnie pozbędą życia, oraz wymawiał się iż niema zaufania w tych nowo utworzonych żołnierzach.— Następuiący ogół zboża zagranicznego został wprowadzony od d. 2 Maia do 29 Lipca do *Londynu*, i znajduie się pod zamknięciem Królewskim w szpichrzach tamecznych. Pszenicy 97,550, Jęczmienia 878, Owsa 112,790, rozmaitego Grochu 3260 kwartrów.—Redaktor dziennika *New Times*, mianowanym został Prezesem Sądu appellacyjnego w *Malcie* i otrzymał stopień *Kawalera*.—Niejaki P. *Makitosz* który się podjął rządowych budowli, niedaleko *Plymuth*, i niedawno spuścił się z niektórymi robotnikami w dzwonie do nurków, w celu założenia fundamentów do murów morskich, donosi, że gdy machina, opatrzona w górze wypukłemi szkłami zostawała na 25 stóp pod wodą, ujrzał z wielkiem zadziwieniem palącą się *czapkę* iednego robotnika. Przy starannem, śledzeniu przyczyny tego zdarzenia, okazało się, że promienie słoneczne, na ieden punkt zebrane, przeszły przez szkło i wypaliły dziurę w czapce. Teraz robotnicy obieraią takie miejsca, w którychby, punkt ogniska ich nie dosięgał.

z *Francji.*

Pamiętnik francuzki wychodzący w *Bordo* i umieścił list Xcia czyli Kacyka *Jurkesow* do Misjonarza *Fowel* który mu towarzyszy do iego ojczyzny. Treść tego listu iest następuiąc: „Rząd *francuzki* zapłacił za nas koszta podróży do *Włoch* i zabezpieczył nam powrót do *Ameryki*. Ojciec S: przyiął nas z nadzwyczajną dobrocią i hojnie obdarzył upominkami. Młody Xże *Jurkesow* przywozi swoim ziomkom następuiące podarunki od Ojca S:

Całe ciało S. *Felixa*, 3 szczątki Krzyża Chrystusowego, kilka palcy od nóg SS: *Piotra* i *Pawła*, i wielu innych świętych. 10 srebrnych i 1 złoty medal, 6 starożytnych numizmatów wybitych na miedzi, 36 sztuk różnej rzadkiej monety, koronę z agatów wartuiącą 6000 i różaniec wartuiący 2000 fr:" Misjonarz towarzyszący Xciu, piszę także iż dostał z *Watykanu* 2000 książek w ięzyku *Jurkesskim* z wielu rycinami. Ojciec S: obiecał młodemu Xciu iż przyszle Misjonarzy do iego kraiu. Gazeta Kurjer francuzki dodaie, iż tak znaczne podarunki zachęcą niezawodnie Xiążąt *Jurkesow*, *Huronow*, *Algantuinow*, *Karaibow* it.d. do przedsiewzięcia podobnej podróży iaką odbył młody Xże *Jurkesow* w Europie.— W czasie strzelania do celu artylerji stoiącej pod *Renne*, został oficer zgruchotany od bomby, gdy stał przez nieostrożność blisko przeznaczonej mety.

Od Granic Tureckich.

Dalsze wiadomości z *Stambułu* donoszą, iż znani *Jamakowie*, których się lękano w *Stambule*, iuż są upokorzeni. Pod pozorem, że za okazaną wierność w dniu krwi rozlewu, odbiorą gratyfikacje, rozkazał im Wielki Wezyr wystąpić z zamków *Dardanelskich* i tym sposobem sami wpadli w zasadzkę, nim się spostrzegli. Większą część Janczarów posłano na okręty flotty *Kapudana Baszy*, stoiącej przy wejściu do *Dardanellów*, dla użycia ich przeciw *Hydrze*. Co iednak nim nastąpiło, w obecności Wielkiego Wezyra odbyła się krwawa exekucja tych *Jamaków*, którzy się przy dawniejszym buncie w *Stambule* okazali czynnemi. 4,000 *Jamaków* stracono, to iest częścią najokropniej zamordowano, częścią spalono. Po tej strasznej scenie oddano zamki *Dardanelskie* pod straż nowej milicji. Przez spieszne wykonanię tych zamiarów, zdaie się iż teraźniejszy stan rzeczy w *Stambule* iest zapewniony, niemniej że Sułtan z każdym dniem czynić będzie znaczniejszy postęp w swoich przedsiewzięciach. Dla uzyskania na stronę Sułtana znacznej liczby Janczarów, znajduiących się w *Adrjanopolu*, nadano wyższe stopnie *Adze Janczarów*, *Kapidzi Baszy* i wszystkim officerom Janczarskim. — z *Brusy* i z *Smirny* odebrał Sułtan pomyślne wiadomości. Żaden z tamecznych Janczarów nieważył się sprzeciwiać rozkazom Sułtana, które im Baszowie oznajmili. W *Smirnie* odebrali Konsulowie Francuzcy wezwanie, ażeby uwolnili do służby dodanych Janczarów, a nato miejsce dostali tak zwanych *Kawaszów*. Tym sposobem iest rzeczą pewną, iż postanowiona przez Sułtana reforma, przyśpieszoną zostanie, zwłaszcza, gdy stolica będąc omamioną tak okropnemi wypadkami, wróciła do spokojności, i nigdzie się upor tamecznych mieszkańców widzieć niedaie. W wydanym firmanie Sułtana, na zniesienie Janczarów znajduią się następuiące słowa: ,,Przy organizacji nowego wojska, ma Jego wysokość szczególny zamiar, naprzyszłość wszystkie zewnętrzne wpływy z wytrwałością od siebie oddalić. Przezco daleko zamierzone plany Dywanu względem stosunków z Europą dosyć są widocznemi." Tym czasem odbywa się ciągle organizacja regularnego wojska Tureckiego iak najspieszniej, i iuż d. 29 Czerwca (zapewnie na rozkaz Sułtana) przechodził przez Chrześcjańskie przedmieście *Pera*, oddział tego nowego wojska składaiący się z 500 ludzi, co bardzo zdziwiło tamecznych Chrześcjan.—*Kapudan Basza*, który na krwawe wypadki w *Stambule*, pod *Dardanellami* oczekiwał, i iak postępowanie iego z *Jamakami* dowodzi, iuż dawno należał do planu Sułtana, wysyła do 30 okrętów z swoiej flotty, które udadzą się przeciw wyspie *Samos* lub *Hydrze*. D. 4 z. m.

przybył oddział okrętów *Stanów Zjednoczonych Ameryki północ*: do *Tenedos*, gdzie dowódca Amerykański, miał długą rozmowę z *Kapudanem*, którey treść dotąd nie iest wiadoma. — *Z Morei* tak ątylko odebrano wiadomość, że *Kollokotroni* stoi pod *Trypolizą*, niemniej, że waleczny garnizon *Missolongji*, objął obronę twierdzy *Napoli di Romanja*, która iak wiadomo, przez *Lorda Gordon*, na długi czas iest opatrzoną żywnością. Zdaie się, iż *Jbrahim* zostaiąc bezczynnym, oczekuie na ukończenie teraźniejszych wypadków, niemniej na nowe posiłki, które maią przybyć z *Egiptu*. — Przez statek pocztowy przybyły z *Korfu*, w *Tryeście* odebrano nakoniec długą oczekiwaną wiadomość o *Przybyciu Lorda Kohran na Archipelag*, z znaczną siłą zbrojną. Konsulowi *Angielskiemu* przysłano o tem *urzędowy raport*, a listy prywatne z *Korfu* zapewniaią iż przybycie tego *Lorda* sprawiło wielkie wrażenie między *Egipcjanami* będącemi w *Patras*.

DONIESIENIA.

Urząd Municypalny M. S. Warszawy.

Gdy pod dniem 26 z. m. ogłoszona licytacja, dla niestawienia się na terminie konkurentów do skutku nie przyszła, Urząd Municypalny przeto oznaczaiąc powtórny termin na dzień 25 b.m. na godzinę 10 z rana, podaie do wiadomości publicznej, że zabudowania drewniane pod Nr 2629 i 2632 przy ulicy Żrudłowej stoiące, iako zupełnie zdezelowane i niebezpieczeństwem zagrażaiące pod względem policyjnym na mocy postanowienia JO. Xcia Namiestnika Królewskiego z daty 27 Maia 1817 r. rozebrane być maią i że Superficja takowych zabudowań na powyż oznaczonym powtórnym terminie sposobem licytacji przez Jnspektora Policji Wydziału I. na miejscu sprzedane będą z warunkiem o własnym koszcie przez nabywcę rozebrania ich i uprzątnienia placów w przeciągu dni 3ch od dnia kupna; Urząd Municypalny wzywa niniejszem chęć kupna wzmiankowanych superficjów maiących, ażeby się w miejscu i czasie oznaczonym do atentowania licytacji stawili. — Warsz: d. 17 Sierpnia 1826 r. Wice Prezydent Lubowidzki. — Za Sekretarza Jlnego Wiernicki.

☞ *Skład Główny Wód Mineralnych Naturalnych w Królestwie Pols: przy Handlu Korzeni i Win M. B. Gordon, ustanowiony.* — Odebrawszy dnia 12 b.m. znaczny transport Wody Salcerskiej, ma sobie za obowiązek donieść Szanownej Publiczności, że cena tej Wody znowu podług preiskurantu iest zastosowana, pół bańki złp: 1 gro: 20; przytem transporcie nadeszły następuiące Wody, Fachyńska, Schwalbacher, Weiu i StahlBrunen; Walbachska siarczanna w całych i pół kamionkach, której opis przez sławnego Grewe iest ogłoszona, a każdemu resp: kupuiącemu gratis, dołączone będzie. Oraz uwiadamia Skład Główny, że przybyły: Woda Pyrmontska, Stahl Brun i do oczu, której skutki tak powszechnie są znane; niemniej wszelkie inne naturalne Wody w preiskurancie objęte, za których świeżość Skład Główny ręczyć obowiązuie się. — *Bernard Mathias Gordon*.

Całe Iwsze piętro składaiące się z 14 pokoi pod Nr 1346 dwoch frontów to iest od ulicy S. Krzyskiej i Mazowieckiej, 3 balkonów, angielskiej kuchni, spiżarni 2 piwnic, stajni i wozowni, nadto różne mieszkania stajnie i wozownie od Sgo Michała są do wynajęcia, wiadomość u Rządcy tegoż domu.

Dnia 22 Sierpnia r.b. o godz: 9 zrana i dni następnych po trzy dniowem wystawieniu to iest: w d. 19. 21. i 22 iako terminie oznaczonym do licytacji sprzedane będą ruchomości w domu przy ulicy S. Jerskiej Nr 1775 następuiące, Kanapy różne pałacowe, Krzesła, Stoliki machoniowe, Obrazy olejno malowane, Dywan wielki na całą salę, Sofy różne, ozdoby na kominie, Żelastwo różne, Magiel, Stoły itp. za gotowe pieniądze. — Jan Łabęcki K. T.C.W.M.

Kamienica do sprzedania przy ulicy Nowy Swiat pod Nr 1255 z wolnej ręki na 2 piętra, w tyle officyna drewniana i plac do niej długi z ogrodem i piekarnią murowaną.

Panny cerować w Tiulu i haftować umieiące, a życzące sobie do robot tych uczęszczać za wynagrodzeniem, niech się zgłoszą do domu Nr 1335 na ulicę S. Krzyską, sień środkowa na 2 piętrze.

Do przedania Pauta jon Wrocławski machoniowy dobrze strój trzymaiący, przy ulicy Senatorskiej pod Nro 471 Lit: C.

Suka wyżlica młoda na popielatem dnie, cętki gęste brudno kasztanowate, ogon długo-ucięty; znalazca za dobrą nagrodą raczy oddać do domu przed Swięty Krzyż pod 466 Kamienica Sto Krzyska.

Teatr. Jutro Traiedja *Fedra*.